



# **Strategie, Escalatieladder en Instrumentarium**



## Strategie: maximaal controleren

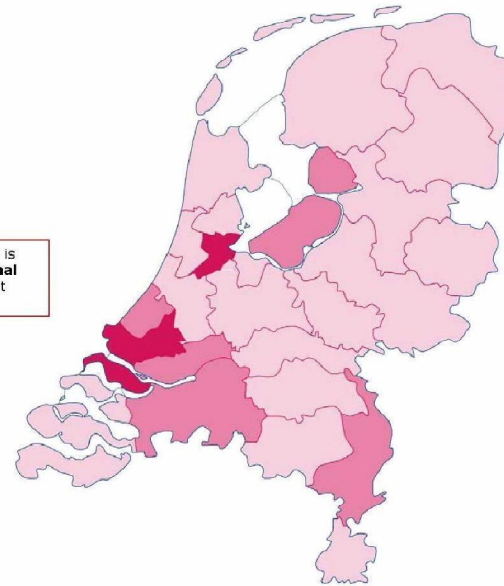
- **Ankerpunten:**
  - overbelasting van de zorg voorkomen;
  - bescherming van kwetsbaren;
  - zicht op verspreiding van virus.
- **Doel** in de huidige **controlefase**: de **verspreiding** van het virus zoveel mogelijk **tegengaan** en **beheersen**.
- **Uitgangspunten** in de huidige fase zijn:
  - Vrijwillig waar dat kan, verplicht waar dat moet (gelijktijdig *nudgen* en handhaven);
  - Preventief waar dat kan, brandhaarden uitdoven waar dat moet;
  - Regionaal waar dat kan, landelijk waar dat moet;
  - Sturen op basis van analyse, duiding en advies.
- **Uitgangspunten maatregelen:**
  1. Het **naleven van de basisregels** (w.o. de algemene hygiënemaatregelen, thuisblijven bij klachten en de 1,5m-maatregel);
  2. Het **beperken van het aantal contactmomenten** om overdracht van het virus te voorkomen;
  - 3. Bescherming van kwetsbaren** om de impact van het virus zo klein mogelijk te houden;
  4. Het beperken van **nieuwe introducties** van het virus (vanuit het buitenland).



## Operationalisatie: analyse, duiding en inschaling

- Op basis van de **regionale indicatoren, analyse en duiding** wordt het "risiconiveau" van een regio bepaald (een regio wordt "ingeschaald").
- Overschrijding van (**regionale**) **signaalwaarden** in het Coronadashboard maakt dat er met **urgentie** naar een regio wordt gekeken en vormt het **startpunt** van gesprek tussen Rijk en regio over aanpassing van deze inschaling en het nemen van mogelijk aanvullend maatregelen.
- De **regionale en landelijke indicatoren** t.b.v. deze inschaling zijn het aantal (nieuwe) **besmettingen** en **ziekenhuisopnames en de aard, omvang en het aantal clusters**. Landelijke indicatoren zijn onder meer de R-waarde en het aantal IC-opnames;
- Vervolgens wordt ten behoeve van de inschaling hier aanvullende **contextinformatie** aan toegevoegd. Het betreft\*:
  - *Via regionale duiding van de veiligheidsregio*: het beeld van de **handhaving** en **naleving** van de basisregels;
  - *Via regionale duiding van de GGD*: de mate van **zicht op het virus** (hoe succesvol zijn we in het "uittrappen" van brandhaarden?).
- De inschaling per regio wordt via **het dashboard** openbaar gemaakt, middels een **digitale overzichtskaart van Nederland**. Ook de maatregelen worden centraal ontsloten.
- De **inschaling van een regio** ondersteunt de mate waarin Rijk en Regio de **escalatieladder** kunnen aflopen en de **keuze voor maatregelen** uit de regionale en landelijke "toolbox". Hiermee worden getroffen maatregelen **voorspelbaarder en begrijpelijker**.
- De **inschaling** van een regio en welke **maatregelen** er vervolgens worden genomen is **geen automatisme**, maar een **gezamenlijke weging** tussen de veiligheidsregio, de GGD, het RIVM en het Rijk waarbij de maatregelen moeten **aansluiten** bij de uitgevoerde analyse. De minister van VWS besluit uiteindelijk over de inschaling.

\*Deze informatie is (nog) niet **centraal ontsloten** via het dashboard.



**Departementaal vertrouwelijk**



## Doorontwikkeling kwantitatieve informatie t.b.v. inschaling

### September

- Begin – Rioolwatermetingen (regionaal, wekelijks)
- Tweede helft – Herontwerp Coronadashboard: meer duiding en detail (landelijk)
- Tweede helft – Regionalisering op dashboard inclusief inschaling (regionaal, wekelijks)
- Tweede helft – BCO-clusters weergeven (landelijk, wekelijks)
- Tweede helft – Percentage positief geteste personen (landelijk en regionaal, dagelijks)
- Tweede helft – Signaalwaarde aantal besmettingen (a.d.h.v. ervaringen uit het buitenland) (landelijk)

### Oktober

- Begin – Nalevingsmonitor (regionaal, wekelijks)
- Begin – IC-capaciteit (bedden) (dagelijks, landelijk)
- Begin – BCO-clusters weergeven (regionaal, wekelijks)



## Operationalisatie: inschaling regio's

### Waakzaam

- Er is sprake van een beheersbare situatie.
- Het aantal nieuwe besmettingen is laag.
- Kwetsbaren groepen dienen alert te zijn.
- Het bron- en contactonderzoek is overwegend effectief.
- Maatregelen worden voldoende nageleefd en zijn te handhaven.
- Er is voldoende regionale zorgcapaciteit beschikbaar.
- Aanvullende maatregelen zijn erop gericht om de bestaande aanpak beter te laten functioneren.

**N.B.** Bij inschaling hoeft **niet** van alle kenmerken sprake te zijn. Bij de inschaling wordt informatie van het dashboard en contextinformatie benut.

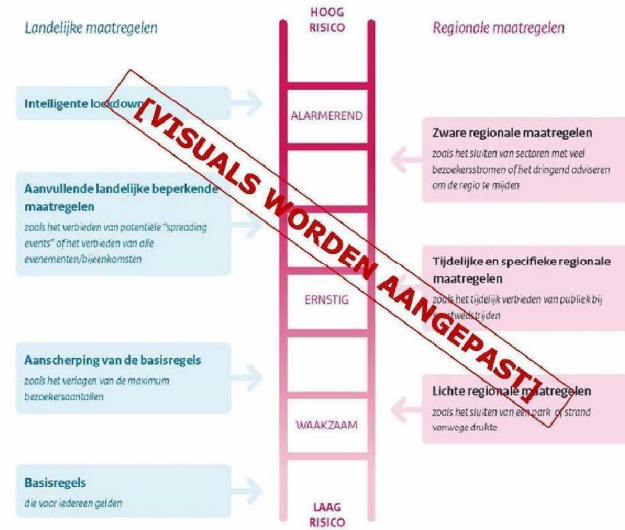
### Zorgelijk

- De situatie ontwikkelt zich negatief.
- Het aantal nieuwe besmettingen neemt toe.
- Maatwerk is nodig om kwetsbaren groepen te beschermen.
- Bij voortzetting van de situatie zal het bron- en contactonderzoek onvoldoende zijn.
- Maatregelen worden onvoldoende nageleefd.
- De druk op de regionale zorgcapaciteit neemt toe.
- De bestaande aanpak moet met aanvullende maatregelen worden versterkt om de verspreiding van het virus weer onder controle te krijgen, en terug te keren naar een beheersbare situatie.

### Ernstig

- Hard ingrijpen is noodzakelijk om verdere escalatie te voorkomen en terug te keren naar een beheersbare situatie (waakzaam).
- Het aantal nieuwe besmettingen neemt snel toe.
- Het bron- en contactonderzoek biedt onvoldoende inzicht in de verspreiding van het virus.
- De regionale zorgcapaciteit is onvoldoende.
- Maatregelen zijn erop gericht om (regionale) overbelasting van de zorg te voorkomen, kwetsbaren te beschermen en weer zicht op de verspreiding van het virus te krijgen.

- **N.B.** Overschrijding van (**regionale**) **signaalwaarden** in het Coronadashboard maakt dat er met **urgentie** naar een regio wordt gekeken en vormt het **startpunt** van gesprek tussen Rijk en regio over aanpassing van deze inschaling en het nemen van mogelijk aanvullend maatregelen.

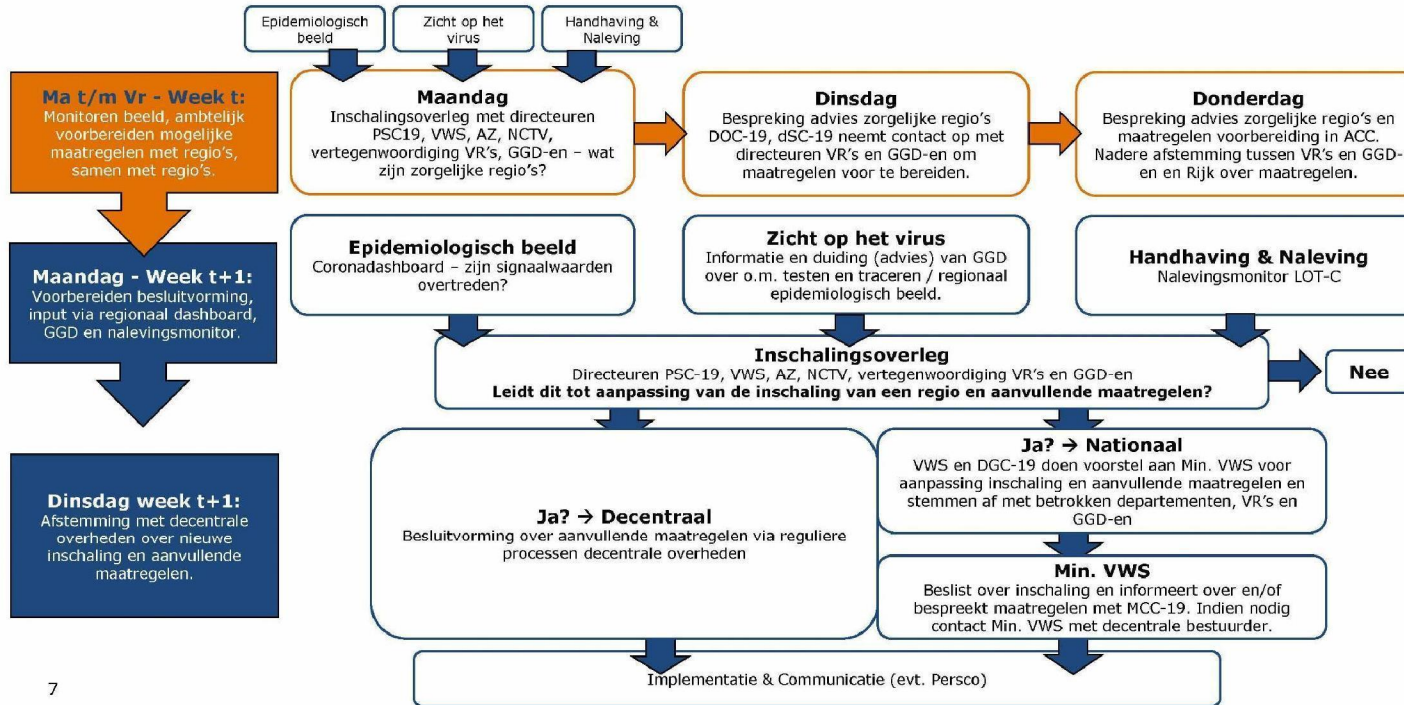






**N.B.** De cyclus kan sneller worden doorlopen indien de situatie hierom vraagt (harmonicamodel).

## Operationalisatie: tweewekelijkse cyclus inschaling & maatregelen





## Afwegingskader aanvullende maatregelen

Welke overwegingen zijn van belang bij het nemen van aanvullende maatregelen (afwegingskader MCC, d.d. 9 juni)?

**Samengevat:** "maatregelen moeten een zo **groot** mogelijke impact hebben op de **verspreiding van het virus**, met zo **min** mogelijk impact op de **economie en samenleving**".

**Overwegingen:**

1. Invloed van maatregel op de **beheersing van het virus** op basis van:
  - a. het besmettingseffect;
  - b. de verwachte naleving;
  - c. het gevaar na besmetting;
  - d. het beslag op publieke ruimte;
  - e. het beslag op publieke gezondheidsbeschermingsmiddelen.
2. **Maatschappelijke impact** van een maatregel op basis van:
  - a. het welbevinden (curatieve zorgverlening, levensstijl, sociale contacten en psychische effecten);
  - b. de leefomgeving (kwaliteit van wonen, veiligheidseffecten en milieueffecten);
  - c. de sociale cohesie.
3. Impact van een maatregel op **economische indicatoren** op:
  - a. de korte termijn (werkgelegenheid, beschikbaar inkomen, ongelijkheid, armoede, faillissementen, overheidsfinanciën);
  - b. de lange termijn (werkgelegenheid, beschikbaar inkomen, ongelijkheid, armoede, faillissementen, overheidsfinanciën).

Daarnaast worden de juridische en handavingsaspecten meegewogen.



## Regionaal Instrumentarium - I Aanvullende maatregelen

**N.B. Landelijke steun** voor regionale maatregelen is van belang, bijvoorbeeld in de vorm van een aanwijzing (voorzien in wettelijke basis) of aanvullende landelijke communicatie.

### 1. Ten behoeve van de naleving van de basisregels:

- ondernemingen, zorginstellingen helpen bij de implementatie van de basisregels op locatie (bijv. door GGD, een arbeidshygiënist of deskundige infectieziektebestrijding);
- dialoog met "stakeholders" t.b.v. bewustwording en draagvlak;
- doelgroepencommunicatie (w.o. kwetsbaren en jongeren);
- crowd control-maatregelen ten behoeve van de naleving van de basisregels in de openbare ruimte;
- tijdelijk sluiten van ondernemingen bij excessen (niet naleven van de basisregels);
- inzet van extra handhaving capaciteit;
- controleren en sanctioneren (boete) bij *non-compliant* (niet naleven van de basisregels) ondernemingen, zorginstellingen en burgers;
- tijdelijk sluiting van locaties bij constatering bronbesmetting;
- steekproefsgewijze controle van de quarantaineverplichting;
- instellen van een lokaal alcoholverbod;
- vergunningsplicht introduceren voor (grootschalige) evenementen/bijeenkomsten.

**N.B.** Maatregelen binnen de **blauwe bracket** zijn veelal generieke maatregelen, maatregelen met een grote impact of maatregelen met een bovenregionale uitstralingen. Om die reden worden deze maatregelen na afstemming tussen Rijk en regio genomen - of nadat het Rijk is geïnformeerd - en worden desbetreffende departementen hierbij betrokken.

### 2. Ter beperking van het aantal contactmomenten:

- lokaal implementeren van de basisregels in de openbare ruimte;
- oproep tot aanbieden deelname online alternatieven voor diensten, activiteiten en evenementen (bijv. gemeentelijke diensten of introductiebijeenkomsten);
- tijdelijk verbod op groepsvorming (maximum aantal is schaalbaar, bijv. 10);
- tijdelijk sluiten van parken en stranden;
- verbieden van een grootschalige concert in de binnenruimte;
- dringend advies tot het (verder) beperken van thuisbezoek en thuisfeesten tot een maximum aantal personen;
- verbieden van publiek bij sportwedstrijden;
- verbieden van potentiële "*spreading events*";
- vervroegde sluiting van bijv. horeca en nachtwinkels;
- verbieden van alle grootschalige evenementen/bijeenkomsten in de buitenruimte;
- beperken van het maximum aantal personen per ruimte binnen;
- beperken van het maximum aantal personen per activiteiten buiten;
- (gericht) verkleinen logiescapaciteit;
- (breed) sluiten van drukke toeristische locaties/attracties;
- lokaal sluiten van sectoren met veel bezoekersstromen (bijv. horeca, attracties, musea, theaters);
- dringend advies om de regio te mijden;
- beperken van verkeersstromen (auto);
- beperken van fysiek onderwijs;
- dringend advies om zoveel mogelijk thuis te blijven.



## Regionaal Instrumentarium – II

### Aanvullende maatregelen

**N.B.** Landelijke steun voor regionale maatregelen is van belang, bijvoorbeeld in de vorm van een aanwijzing (voorzien in wettelijke basis) of aanvullende landelijke communicatie.

#### 3. Ten behoeve van het **bescherming van kwetsbaren**:

- kwetsbare personen adviseren drukke plekken en het openbaar vervoer te mijden;
- aanbieden online alternatieven voor diensten, activiteiten en evenementen;
- introduceren van winkeltijden voor kwetsbare doelgroepen;
- verbeteren van toegang tot testmogelijkheden voor kwetsbaren;
- adviseren om thuisbezoek verder te beperken;
- adviseren om noodopvang voor kinderen in zeer kwetsbare situaties te organiseren;
- uitbreiden van triage(checkgesprek) en registratie bij bezoek van verpleeghuizen en jeugdinstellingen;
- adviseren om dagbestedingsgroepen te verkleinen;
- beperken van bezoek in zorginstellingen bijvoorbeeld instellen van "social bubble" voor bewoners tot aan beperken tot 1 of 2 personen (op basis van lokale situatie/maatwerk);

#### 4. Ten behoeve van het beperken van **nieuwe introductie** van het virus:

- preventieve maatregelen gericht op seizoenarbeiders of andere hoog risicosectoren;
- preventieve maatregelen gericht op toeristen;
- ontmoediging aan de grens (bijv. regio Antwerpen)
- publiek oproepen om een regio alleen voor noodzakelijke bezoeken in te reizen;
- verbieden van toegang tot stad of regio voor buitenlandse vervoersmiddelen.

**N.B.** Maatregelen binnen de **blauwe bracket** zijn veelal generieke maatregelen, maatregelen met een grote impact of maatregelen met een bovenregionale uitstralingen. Om die reden worden deze maatregelen na afstemming tussen Rijk en regio genomen - of nadat het Rijk is geïnformeerd - en worden desbetreffende departementen hierbij betrokken.



**N.B.** Maatregelen worden afgestemd tussen Rijk en regio en worden met betrokkenheid van desbetreffende departementen genomen.

## Landelijk Instrumentarium Aanvullende maatregelen

1. Ten behoeve van de **naleving van de basisregels**:
  - sluiting (herstelperiode) opleggen van max. 14 dagen bij constatering van bronbesmetting door GGD bij recreatieve instellingen (bijv. horeca, pretparken, enz.) op;
  - werkgevers en ondernemers aanspreken op hun verantwoordelijkheden;
  - implementatie van de basisregels en algemene hygiënemaatregelen op locatie;
  - sluiting van discotheken en nachtclubs (dansgelegenheden);
  - verbod op het in groepsverband geforceerd verheffen van de stem;
  - introduceren van reserverings-, triage- en placheringsverplichting.
2. Ter **beperking van het aantal contactmomenten**:
  - adviseren om zoveel mogelijk thuis te werken;
  - adviseren om drukte te vermijden;
  - adviseren om thuisbezoek te beperken tot maximaal 6 personen naast het eigen huishouden (excl. kinderen tot 13 jaar);
  - verbieden van potentiële "spreading events";
  - beperken van het maximum aantal personen per ruimte binnen (bijv. naar 30 of 100);
  - verlagen van het maximum aantal personen per activiteiten buiten;
  - (volledig) verbod op groepsvorming;
  - verbieden van alle concerten in binnenruimtes;
  - verbieden van alle evenementen/bijeenkomsten in de buitenruimte;
  - sluiten van sectoren met veel bezoekersstromen (bijv. horeca, attracties, musea, theaters);
  - ontraden of stoppen van openbaar vervoer;
  - beperken van de (regionale) mobiliteit;
3. Ten behoeve van het **bescherming van kwetsbaren**:
  - beperken van fysiek onderwijs;
  - dringend advies om zoveel mogelijk thuis te blijven.
  - kwetsbare personen adviseren drukke plekken en het openbaar vervoer te mijden
  - introduceren van winkeltijden voor kwetsbare doelgroepen;
  - verbeteren van toegang tot testmogelijkheden voor kwetsbaren;
  - adviseren om thuisbezoek verder te beperken;
  - adviseren om het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen voor zorgmedewerkers te intensiveren;
  - beperken van bezoek in zorginstellingen bijvoorbeeld instellen van "social bubble" voor bewoners tot aan beperken tot 1 of 2 personen (op basis van lokale situatie/maatwerk).
4. Ten behoeve van het beperken van **nieuwe introductie** van het virus:
  - preventieve maatregelen gericht op seizoenarbeiders of andere hoog risicosectoren;
  - introductie van een quarantaineverplichting voor reizigers uit oranje en rode gebieden;
  - ontmoediging aan de grens (bijv. regio Antwerpen);
  - gezondheidsverklaring eisen van inreizende toeristen;
  - oproepen om alleen voor essentiële reizen naar Nederland te komen;
  - inreisverbod voor niet noodzakelijke reizen;
  - het verbieden van bezoek in verpleeghuizen;
  - sluiten van grenzen voor grensverkeer.